

ПАСЛАННЕ ДА РЫМЛЯНАЎ

1 (1-32)

¹Павел, слуга Езуса Хрыста, пакліканы апостал, выбраны дзеля [абвяшчэння] Евангелля Бога, ²якое перад гэтым было абяцана праз Яго прарокаў у святых Пісаннях, ³пра Сына Ягонага, які цэлам паходзіў з роду Давіда і адкрыўся як Сын Божы ў моцы, ⁴паводле Духа святасці, праз уваскрасенне з мёртвых, пра Езуса Хрыста, Пана нашага, ⁵праз якога мы атрымалі ласку і апостальства, каб у імя Ягонае зрабіць паслухмянымі веры ўсе народы, ⁶сярод якіх і вы, пакліканыя Езусам Хрыстом. ⁷Усім, хто знаходзіцца ў Рыме, умілаваным Бога, пакліканым святым: ласка вам і спакой ад Бога, Айца нашага, і Пана Езуса Хрыста.

⁸Найперш дзякую Богу майму праз Езуса Хрыста за ўсіх вас, бо вера ваша абвяшчаецца па ўсім свеце. ⁹Маім сведкам ёсць Бог, якому служу ў маім духу праз Евангелле Ягонага Сына, што я пастаянна ўспамінаю пра вас. ¹⁰Кожную хвіліну ў сваіх малітвах прашу, каб мне – калі будзе на гэта воля Божая – пашчасціла калі-небудзь прыйсці да вас. ¹¹Прагну пабачыць вас, каб пераказаць вам духоўны дар дзеля вашага ўмацавання, ¹²але больш, каб парадавацца разам з вамі дзеля ўзаемнага суцяшэння праз супольную веру, вашу і маю. ¹³Не хачу, браты, каб вы не ведалі, што я шмат разоў збіраўся прыйсці да вас, каб які-небудзь плён сабраць і ў вас, як і сярод іншых народаў, але аж дагэтуль меў перашкоды. ¹⁴Я даўжнік грэкаў і чужаземцаў, мудрых і неразумных. ¹⁵Таму таксама вельмі прагну і вам, жыхарам Рыма, абвяшчаць Евангелле.

¹⁶Я не саромеюся Евангелля, бо гэта моц Божая для збаўлення кожнага, хто верыць, спярша юдэя, а потым і грэка. ¹⁷Бо ў ім адкрываецца справядлівасць Божая з веры для веры, як напісана: *«Праведны жыць будзе вераю»*.

¹⁸Бо гнеў Божы аб'яўляецца з неба супраць усялякай бязбожнасці і несправядлівасці людзей, якія стрымліваюць праўду несправядлівасцю. ¹⁹Бо тое, што можна ведаць пра Бога, відавочнае сярод іх, таму што Бог адкрыў ім. ²⁰Ад стварэння свету Яго нябачныя [рысы]: адвечная Яго моц і боскасць, заўважальныя ў чынах, бачныя, таму няма ім апраўдання. ²¹Бо яны, пазнаўшы Бога, не як Бога праслаўлялі [Яго] і дзякавалі [Яму], але сталі нікчэмнымі ў разважаннях сваіх, і зацямнілася іх неразумнае сэрца. ²²Назваваючы сябе мудрымі, яны сталі неразумнымі ²³і славу нятленнага Бога замянілі на вобраз тленнага чалавека, птушак, чатырохногіх і паўзуноў.

²⁴Таму і аддаў іх Бог праз пажадлівасць іхніх сэрцаў нячыстасці, каб яны самі зняславілі свае целы. ²⁵Яны замянілі праўду Божую на фальш і пачалі пакланяцца і служыць стварэнню, а не Стварыцелю, які благаслаўлены на векі. Амэн.

²⁶Таму выдаў іх Бог ганебным страсцям. Іх жанчыны змянілі згоднае з натурай жыццё на тое, што супраць натуры. ²⁷Таксама і мужчыны, пакідаючы натуральнае сужыццё з жанчынай, запалалі [пажадлівасцю] адзін да аднаго. Мужчыны з мужчынамі чынячы нягоднае, самі на сябе наклікалі належную кару за вычварэнне. ²⁸А паколькі не палічылі патрэбным мець пазнанне Бога,

выдаў іх Бог няздольнаму розуму, каб чынілі неадпаведнае.²⁹ Яны поўныя ўсялякай несправядлівасці, нягоднасці, прагнасці, злосці, напоўненыя зайздасцю, забойствам, спрэчкай, подступам, зласліваасцю, абмовай.³⁰ Яны паклёпнікі, ненавіснікі Бога, крыўдзіцелі, пыхлівыя, самахвалы, выдумшчыкі ліхога, непаслухмяныя бацькам,³¹ неразумныя, вераломныя, пазбаўленыя любові, бязлітасныя.³² Яны ведаюць наказ Бога, што той, хто так чыніць, варты смерці, [аднак] не толькі самі так робяць, але і згаджаюцца з тымі, хто так робіць.

2 (1-29)

¹ Няма прабачэння табе, кожны чалавеча, які асуджаеш. Бо ў чым асуджаеш іншага, у тым сябе асуджаеш, таму што, асуджаючы, робіш тое самае.² А мы ведаем, што суд Божы справядлівы над тымі, хто так робіць.³ Няўжо ты думаеш, чалавеча, які асуджаеш тых, хто так робіць, [хоць] і сам робіш тое самае, уцячы ад суда Богага?⁴ А можа пагарджаеш багаццем Божай дабрыні, лагоднасці і доўгацярплінасці, не разумеючы, што дабрыня Божая вядзе цябе да пакаяння?⁵ За жорсткасць тваю і няздольнае да пакаяння сэрца ты сам сабе збіраеш гнеў на дзень гневу і аб'яўлення справядлівага суда Бога,⁶ які аддасць кожнаму паводле ўчынкаў ягоных:⁷ тым, хто з цярплінасцю ў добрай справе шукае славы, пашаны і нятленнасці, – вечнае жыццё,⁸ а тым, хто працівіцца і не слухаецца праўды, але слухаецца несправядлівасці, – гнеў і абурэнне.⁹ Нядоля і ўціск [спаткае] кожнага чалавека, які чыніць зло: спачатку юдэя, а пасля і грэка.¹⁰ А хвала, пашана і спакой – кожнага, хто чыніць дабро: спачатку юдэя, а пасля і грэка.¹¹ Таму што Бог не зважае на асобу!

¹² Тыя, што, не маючы Закону, зграшылі, без Закону і загінуць, а тыя, што ў Законе зграшылі, праз Закон будуць асуджаны.¹³ Бо не тыя, што слухаюць Закон, справядлівыя перад Богам, але тыя, што выконваюць, апраўданыя будуць.¹⁴ Калі язычнікі, не маючы Закону, па прыродзе робяць законнае, то, не маючы Закону, яны самі сабе закон.¹⁵ Яны паказваюць, што Закон упісаны ў іх сэрцы, аб чым сведчыць іхняе сумленне ды думкі, якія то абвінавачваюць, то апраўдваюць адна адну,¹⁶ у дзень, калі Бог судзіць будзе тайныя ўчынкі людзей паводле дабравесця майго праз Езуса Хрыста.

¹⁷ Калі ты завешся юдэем і супакойваеш сябе Законам, хвалішся Богам¹⁸; ведаеш волю [Яго], умееш распазнаваць найважнейшае, навучаны дзякуючы Закону,¹⁹ калі перакананы, што ты правадыр сляпых, святло тых, хто ў цемры,²⁰ выхавалець неразумных, настаўнік малых, які мае ў Законе прыклад пазнання і праўды,²¹ то ці ж, навучаючы другога, не вучыш самога сябе? Навучаючы не красці, крадзеш?²² Кажучы, не чужалож, чужаложыш? Маючы агіду да ідалаў, чыніш святатацтва?²³ Хвалішся Законам, а, парушаючы Закон, зневажаеш Бога?²⁴ Як напісана: *«Праз вас імя Божае зневажаецца сярод язычнікаў».*

²⁵ Абразанне карысна, калі выконваеш Закон. Калі ты парушаеш Закон, то абразанне тваё сталася неабразаннем.²⁶ Таму, калі неабрэзаны выконвае наказы Закону, то ці не залічыцца яму яго неабразанне за абразанне?²⁷ І неабрэзаны, выконваючы Закон, ці не асудзіць цябе, які нягледзячы на літару Закону і

абразанне парушаеш Закон? ²⁸Бо не той юдэй, хто такі знешне, і не тое абразанне, якое знешне на целе, ²⁹але хто ўнутры юдэй і абразанне [мае] ў сэрцы паводле духа, а не паводле літары. Такі [мае] пахвалу не ад людзей, але ад Бога.

3 (1-31)

¹У чым жа перавага юдэяў, ці якая карысць ад абразання?

²Вялікая ва ўсіх адносінах. Перадусім у тым, што ім давераны словы Бога.

³Бо калі некаторыя і сталіся нявернымі, то ці іхняе нявер'е знішчыць вернасць Божую?

⁴Канешне, не! Бог праўдзівы, а кожны чалавек ілжывы, як напісана: *«Каб ты апраўдаўся ў словах Тваіх і перамог, калі будзеш асуджаны»*.

⁵Калі ж несправядлівасць нашая адкрывае справядлівасць Божую, дык што скажам? Ці ж Бог, – кажучы па-чалавечы, – несправядлівы, калі гневаецца?

⁶Канешне, не! Бо як жа [мога] асудзіць Бог свет?

⁷Калі праўда Бога праз мой падман памнажаецца на Яго славу, за што ж яшчэ мяне судзяць, як грэшніка? ⁸І ці не рабіць нам благое, каб вышла дабро, як некаторыя абгаворваюць нас і кажуць, быццам мы гэтак вучым? Такіх чакае справядлівы прысуд.

⁹Дык што ж? Ці маем перавагу? Зусім не, бо мы ўжо сцвердзілі, што і юдзі, і грэкі – усе пад грахам, ¹⁰як напісана:

«Няма ніводнага справядлівага,

¹¹*няма разумнага, няма таго, хто шукаў бы Бога.*

¹²*Усе заблукалі, усе разам сталі нягоднымі;*

няма таго, хто рабіў бы дабро, няма ніводнага.

¹³*Горла іх – адчыненая магіла.*

Языкамі сваімі гавораць падступна.

Яд змяіны на вуснах іхніх;

¹⁴*іх вусны поўныя праклёну і злосці.*

¹⁵*Ногі іх хуткія да праліцця крыві,*

¹⁶*знішчэнне і мучэнне на шляхах іхніх;*

¹⁷*дарогі спакою яны не пазналі.*

¹⁸*Няма боязі Божай перад іх вачыма».*

¹⁹Мы ж ведаем, што тое, што кажа Закон, адносіцца да тых, хто пад Законам, каб кожныя вусны былі закрытыя і каб увесь свет прызнаў віну перад Богам, ²⁰бо справамi Закона *не апраўдаецца перад Ім ніякае цела*, таму што праз Закон пазнаецца грэх.

²¹Цяпер незалежна ад Закона выявілася Божая справядлівасць, пра якую сведчаць Закон і Прарокі. ²²Справядлівасць Божая [ўдзяляецца] праз веру ў Езуса Хрыста ўсім веруючым, без розніцы. ²³Бо ўсе зграшылі і пазбаўлены славы Божай, ²⁴але атрымліваюць апраўданне дарма, паводле ласкі Ягонай, праз адкупленне ў Езусе Хрысце. ²⁵Яго Бог устанавіў як уміласціўленне ў Ягонай крыві праз веру, каб паказаць справядлівасць сваю ў адпушчэнні грахоў,

учыненых раней,²⁶ у час цярплівасці Божай, каб выявіць справядлівасць сваю ў цяперашні час, бо Ён справядлівы і апраўдвае таго, хто верыць у Езуса.

²⁷Дык дзе ж пахвальба? Адкінута. Якім законам? Учынкаў? Не, але законам веры.²⁸ Бо мы лічым, што чалавек апраўдваецца праз веру незалежна ад учынкаў Закону.²⁹ Ці ж Бог ёсць толькі юдэяў, а язычнікаў не? Так, і язычнікаў,³⁰ таму што адзін ёсць Бог, які апраўдвае абрэзанага з веры і неабрэзанага праз веру.³¹ Дык ці Закон лічым непатрэбным з прычыны веры? Канешне, не! Наадварот, умацоўваем Закон.

4 (1-25)

¹Што, скажам, знайшоў Абрагам, праайцец наш, паводле цела? ²Калі Абрагам апраўдаўся ўчынкамі, то мае чым хваліцца, але не перад Богам.³ Бо што кажа Пісанне? *«Паверыў Абрагам Богу, і гэта залічылася яму як справядлівасць»*.⁴ Плата працаўніку залічваецца не з ласкі, але з абавязку.⁵ А таму, хто не працуе, але верыць у таго, хто апраўдвае бязбожнага, вера ягоная залічваецца як справядлівасць.⁶ Так і Давід называе шчаслівым чалавека, якому Бог залічвае справядлівасць незалежна ад учынкаў:

⁷*«Шчаслівыя, каму беззаконне дараванае*

і чые грахі закрытыя;

⁸*шчаслівы чалавек, якому Пан не залічыць граху»*.

⁹Ці шчасце гэтае датычыць абрэзанных, ці і неабрэзанных? Мы кажам, што *«Абрагаму вера залічана як справядлівасць»*.¹⁰ Калі залічана? Пасля абразання ці да абразання? Не пасля абразання, але да абразання.¹¹ І знак абразання ён атрымаў, як пячаць справядлівасці праз веру, якую меў у неабразанні, так што ён стаўся айцом усіх веруючых у неабразанні, каб таксама ім была залічана справядлівасць,¹² і айцом абрэзанных, якія не толькі прынялі абразанне, але таксама ідуць па слядах веры айца нашага Абрагама, якую ён меў да абразання.

¹³Абяцанне Абрагаму і патомству ягонаму, што ён будзе спадкаемцам свету, было дадзена не праз Закон, але праз справядлівасць веры.¹⁴ Калі спадкаемцы тыя, што з Закону, то вера не мае значэння, і непатрэбнае абяцанне.

¹⁵Бо Закон наклікае гнеў, а дзе няма Закону, няма і злачынства.¹⁶ Таму абяцанне – з веры, каб было [справай] ласкі, каб мела моц для ўсяго патомства. Не толькі для тых, хто абাপіраецца на Закон, але і для тых, хто трымаецца веры Абрагама, які ёсць айцом усіх нас.¹⁷ Як напісана: *«Я паставіў цябе айцом многіх народаў»*,

– перад абліччам Бога, якому ён паверыў як таму, хто ажыўляе памерлых і кліча няіснае да існавання.¹⁸ Ён насуперак надзеі паверыў з надзеяй, што стане *айцом многіх народаў*, паводле сказанага: *«Такім будзе патомства тваё»*.¹⁹ І не аслаб у веры, хоць лічыў сваё амаль стогодовае цела ўжо змярцвелым і ўлонне Сары мёртвым.²⁰ Не засумняваўся ў абяцанні Божым, але ўмацаваўся ў веры, аддаючы хвалу Богу²¹ і будучы цалкам упэўненым, што [Бог] мае моц выканаць абяцанае.²² Таму гэта і залічана яму як *справядлівасць*.

²³Не толькі дзеля яго аднаго напісана, што *залічана яму*,²⁴ але таксама дзеля нас, бо залічыцца і нам, якія вераць у таго, хто ўваскрасіў з мёртвых Езуса,

Пана нашага, ²⁵ які быў выдадзены за правіны нашыя і ўваскрэшаны дзеля апраўдання нашага.

5 (1-21)

¹ Апраўданыя паводле веры, мы маем мір з Богам праз Пана нашага Езуса Хрыста, ² праз якога, дзякуючы веры, мы атрымалі доступ да той ласкі, у якой трываем, і мы ганарымся надзеяй на славу Божую. ³ І не толькі гэтым, але ганарымся і ўціскам, ведаючы, ⁴ што ўціск нараджае цярплінасць, цярплінасць – вытрываласць, вытрываласць – надзею, ⁵ а надзея не асароміць, таму што любоў Божая вылілася ў сэрцы нашыя праз Духа Святога, які дадзены нам.

⁶ Хрыстус, калі мы былі яшчэ слабымі, у вызначаны час памёр за бязбожных. ⁷ Бо наўрад ці нехта памрэ за справядлівага. Можа, за добрага чалавека нехта і адважыцца памерці. ⁸ Бог даказвае сваю любоў да нас тым, што Хрыстус памёр за нас, калі мы былі яшчэ грэшнікамі. ⁹ Тым больш цяпер, апраўданыя Яго крывёй, мы будзем збаўленыя праз Яго ад гневу! ¹⁰ Бо калі мы, будучы непряцелямі, паядналися з Богам праз смерць Яго Сына, то, паяднаўшыся, мы тым больш збавімся праз Яго жыццё. ¹¹ І не толькі [гэта], але таксама ганарымся ў Богу праз Пана нашага Езуса Хрыста, праз Якога мы атрымалі цяпер паяднанне.

¹² Як праз аднаго чалавека грэх увайшоў у свет і праз грэх – смерць, так і смерць перайшла на ўсіх людзей, таму што ўсе зграшылі. ¹³ Бо і перад Законам грэх быў у свеце, але грэх не залічваецца, калі няма Закону. ¹⁴ Аднак смерць валадарыла ад Адама аж да Майсея нават над тымі, хто не зграшыў падобна граху Адама, які ёсць правобразам будучага.

¹⁵ Але з дарам ласкі не так, як з упадкам. Бо калі з-за ўпадку аднаго памерлі многія, то нашмат больш ласкі Божай і дару аднаго чалавека, Езуса Хрыста, сышло на многіх. ¹⁶ І гэты дар не з прычыны аднаго, які зграшыў, бо калі прысуд быў вынесены за адзін [упадак], то ласка прынесла апраўданне за многія ўпадкі. ¹⁷ Калі з-за ўпадку аднаго смерць запанавала праз аднаго, то нашмат больш тыя, якія атрымалі шчодрую ласку і дар справядлівасці, будуць валадарыць у жыцці дзякуючы аднаму – Езусу Хрысту.

¹⁸ Як упадак аднаго прынёс усім людзям асуджэнне, так і справядлівасць аднаго прынесла жыццядайнае апраўданне ўсім людзям. ¹⁹ Бо як праз непаслухмянасць аднаго чалавека многія сталі грэшнікамі, так і праз паслухмянасць аднаго многія стануць справядлівымі.

²⁰ Закон жа ўвайшоў, каб памножыўся грэх. А дзе памножыўся грэх, там яшчэ больш памножылася ласка; ²¹ каб, як грэх запанаваў з прычыны смерці, так і ласка запанавала праз справядлівасць дзеля жыцця вечнага праз Езуса Хрыста, Пана нашага.

6 (1-23)

¹ Што ж скажам? Ці маем заставацца ў граху, каб памножылася ласка?

² Канешне, не! Мы, якія памерлі для граху, як жа будзем жыць у ім? ³ Ці ж не ведаеце, што ўсе мы, ахрышчаныя ў Езуса Хрыста, у смерць Ягоную

ахрысціліся? ⁴ Дык вось, мы пахаваныя разам з Ім хрышчэннем у смерць, каб, як Хрыстус уваскрос з мёртвых дзеля славы Айца, так і нам хадзіць у абноўленым жыцці. ⁵ Бо калі мы паяднаныя з Ім падабенствам смерці Ягонай, то павінны быць паяднаныя і падабенствам уваскрасення, ⁶ ведаючы, што былы наш чалавек укрыжаваны з Ім для таго, каб было знішчана грэшнае цела, каб нам не быць ужо нявольнікамі граху; ⁷ бо той, хто памёр, вызваліўся ад граху. ⁸ Калі ж мы памерлі з Хрыстом, то верым, што і жыць будзем з Ім, ⁹ ведаючы, што Хрыстус, які ўстаў з мёртвых, ужо не памірае, смерць ужо не мае над Ім улады. ¹⁰ Бо тое, што Ён памёр, дык памёр раз і назаўсёды для граху, а што жыве, дык жыве для Бога. ¹¹ Так і вы лічыце сябе мёртвымі для граху, а жывымі для Бога ў Хрысце Езусе.

¹² Няхай грэх не пануе ў вашым смяротным целе, каб вам не служыць яму ў пажадлівасці яго, ¹³ і не аддавайце члены вашыя граху, як зброю несправядлівасці, але аддайце сябе Богу як тыя, хто ажыў з мёртвых; і члены вашыя аддайце Богу, як зброю справядлівасці. ¹⁴ Няхай грэх не пануе над вамі, бо вы не пад Законам, але пад ласкаю.

¹⁵ Дык што ж? Будзем грашыць, бо мы не пад Законам, а пад ласкаю? Канешне, не! ¹⁶ Няўжо вы не ведаеце, што каму вы аддаецеся ў няволю дзеля паслухмянасці і каго слухаеце, таго вы і нявольнікі: або граху дзеля смерці, або паслухмянасці дзеля справядлівасці? ¹⁷ Дзякуй Богу, што вы, будучы раней нявольнікамі граху, ад сэрца паслухаліся таго вучэння, якое было вам перададзена. ¹⁸ А вызваліўшыся ад граху, вы сталі слугамі справядлівасці.

¹⁹ Кажу па-чалавечы з прычыны слабасці вашага цела. Бо як аддавалі вы члены вашыя на служэнне нячыстасці і беззаконню для беззаконня, так цяпер аддайце члены вашыя на служэнне справядлівасці для святасці. ²⁰ Бо калі вы былі нявольнікамі граху, вы былі свабоднымі ад справядлівасці. ²¹ Якія ж плады мелі вы тады, што цяпер саромецеся іх? Канцом жа іхнім ёсць смерць! ²² Але цяпер, вызваліўшыся ад граху і стаўшы паслухмянымі Богу, маеце плод ваш для святасці, а ў канцы – жыццё вечнае! ²³ Бо расплата за грэх – смерць, а дар Бога – жыццё вечнае ў Хрысце Езусе, Пану нашым.

7 (1-25)

¹ Ці ж не ведаеце, браты, – бо кажу тым, хто ведае Закон, – што Закон мае ўладу над чалавекам, пакуль той жыве? ² Замужняя жанчына звязана Законам з жывым мужам. Калі муж памрэ, яна вольная ад мужа [паводле] Закону. ³ Таму, калі жыве муж, а яна будзе [жонкай] другога, [то] будзе названа чужаложніцай. Калі ж памрэ муж, яна вольная ад гэтага Закону і не будзе чужаложніцай, выйшаўшы замуж за другога мужа. ⁴ Гэтак і вы, браты мае, памерлі для Закону праз цела Хрыста, каб належаць другому, які ўстаў з мёртвых, каб прыносіць плод Богу. ⁵ Бо, калі мы былі ў целе, тады страсці грахоўныя праз Закон дзейнічалі ў членах нашых, каб даваць плод смерці. ⁶ Цяпер жа, памерлыя для Закону, якім былі звязаны, мы вызваліліся ад яго, каб служыць у новым духу, а не паводле старой літары.

⁷Што ж скажам? Закон – грэх? Канешне, не! Але я не пазнаў бы граху, калі б не Закон, бо я не ведаў бы і пажадлівасці, калі б Закон не гаварыў: «*Не пажадай*». ⁸Але грэх, пазнаны праз заповедзь, выклікаў ува мне ўсякую пажадлівасць, бо без Закону грэх мёртвы. ⁹Я жыў калісьці без Закону, але, калі прыйшла заповедзь, дык грэх ажыў, ¹⁰а я памёр. І я ўбачыў, што заповедзь, [дадзеная] для жыцця, [прывяла мяне] да смерці. ¹¹Грэх, выкарыстоўваючы магчымасць праз заповедзь, звёў мяне і забіў ёю. ¹²Таму закон святы, і заповедзь святая, і справядлівая, і добрая. ¹³Дык няўжо добрае стала для мяне смерцю? Канешне, не! Але грэх, каб стацца грахам, карыстаючыся добрым, прынёс мне смерць, каб грэх праз заповедзь выявіў сваю згубную моц.

¹⁴Ведаем, што Закон духоўны, а я цялесны, падлеглы граху. ¹⁵Я не разумею, што раблю, бо не тое раблю, што хачу, але тое раблю, што ненавіджу. ¹⁶Калі ж я раблю тое, чаго не хачу, то прызнаю тое, што Закон добры. ¹⁷Цяпер ужо не я раблю тое, але грэх, які жыве ўва мне. ¹⁸Ведаю, што не жыве ўва мне, гэта значыць, у целе маім, добрае. Бо жаданне ёсць ува мне, але зрабіць добрае не знаходжу як! ¹⁹Дабро, якое хачу, не раблю, а зло, якога не хачу, раблю. ²⁰Калі ж раблю не тое, што хачу, ужо не я раблю гэта, але грэх, што жыве ўва мне. ²¹Тады я адкрываю закон, што, калі хачу рабіць дабро, ляжыць перада мною зло. ²²Паводле духоўнага чалавека, знаходжу задавальненне ў Законе Божым, ²³але ў членах маіх бачу іншы закон, што змагаецца з законам розуму майго і робіць мяне нявольнікам закону граху, які ў членах маіх.

²⁴Няшчасны я чалавек! Хто вызваліць мяне ад гэтага цела смерці? ²⁵Дзякую Богу праз Езуса Хрыста, нашага Пана! Значыць я сам розумам служу Закону Божаму, а цела – закону граху.

8 (1-39)

¹Няма цяпер ніякага асуджэння тым, хто ў Хрысце Езусе, ²бо закон Духа жыцця ў Езусе Хрысце вызваліў цябе ад закону граху і смерці. ³Закон быў бясільны, бо быў аслаблены цела. Таму Бог, паслаўшы Сына свайго ў постаці грэшнага цела, з-за граху асудзіў грэх у целе, ⁴каб апраўданне Закону споўнілася ў нас, якія жывуць не паводле цела, але паводле духа паступаюць.

⁵Бо тыя, хто жыве паводле цела, думаюць аб цялесным. А тыя, хто паводле духа, – аб духоўным. ⁶Бо памкненні цела – смерць, а памкненні духа – жыццё і спакой. ⁷Памкненні цела – непрыяцелі Бога, бо не пакараюцца закону Божаму, ды і не могуць. ⁸Тыя ж, хто жыве паводле цела, не могуць падабацца Богу.

⁹Вы ж не ў целе, але ў Духу, калі толькі Дух Божы жыве ў вас. Калі ж хто Духа Хрыстовага не мае, той не належыць Яму. ¹⁰Калі ж у вас Хрыстус, то цела мёртвае з-за граху, а дух мае жыццё дзякуючы апраўданню. ¹¹Калі ж Дух таго, хто ўваскрасіў Езуса з мёртвых, жыве ў вас, то той, хто ўваскрасіў Хрыста з памерлых, ажывіць і вашыя смяротныя целы Духам сваім, які ёсць у вас.

¹²Таму, браты, мы не даўжнікі цела, каб жыць паводле цела. ¹³Бо калі жывяце паводле цела, то памрэце; а калі забіваеце Духам учынкi цялесныя, жыць будзеце. ¹⁴Таму што ўсе, каго вядзе Дух Божы, – гэта Сыны Божыя. ¹⁵Вы ж не прынялі духа няволі, каб зноў баяцца, але прынялі Духа ўсынаўлення, у

якім мы клічам: «Абба, Ойча!»¹⁶ Гэты самы Дух сведчыць духу нашаму, што мы дзеці Божыя.¹⁷ А калі дзеці, то і спадкаемцы. Спадкаемцы Божыя, спадкаемцы разам з Хрыстом, калі толькі мы церпім разам з Ім, каб разам з Ім і ўславіцца.¹⁸ Думаю, што цярпенні цяперашняга часу нягодныя той славы, якая павінна выявіцца ў нас.

¹⁹Стварэнне ж з надзеяй чакае адкрыцця сыноў Божых,²⁰ бо стварэнне падпарадкавалася марнасці не добраахвотна, але праз таго, хто падпарадкаваў яго, у надзеі,²¹ што і само стварэнне вызвалена будзе з няволі тлення дзеля свабоды хвалы дзяцей Божых.²² Мы ж ведаем, што ўсё стварэнне разам стогне і пакутуе ажно да цяперашняга часу.²³ І не толькі яно, але і мы самі, якія маем пачатак Духа, і мы ў сабе стогнем, чакаючы ўсынаўлення, адкуплення цела нашага.²⁴ Мы збаўленыя праз надзею. А надзея, калі яна бачная, не ёсць надзеяй. Бо, калі хто бачыць, навошта яму яшчэ спадзявацца?²⁵ Але калі спадзяёмся на тое, чаго не бачым, тады чакаем цярпліва.

²⁶Таксама і Дух дапамагае ў слабасцях нашых, бо мы не ведаем, аб чым трэба маліцца, але сам Дух заступаецца за нас стагнаннімі невымоўнымі.²⁷ Той жа, хто даследуе сэрцы, ведае, чаго прагне Дух, бо Ён заступаецца за святых па волі Божай.

²⁸Мы ведаем таксама, што ўсё ідзе на карысць тым, хто любіць Бога і хто пакліканы па Яго пастанове.²⁹ Бо, каго Ён наперад пазнаў, таго і прызначыў быць падобным да вобраза Сына свайго, каб Ён быў першародным між многімі братамі.³⁰ Каго ж прызначыў, таго і паклікаў, а каго паклікаў, таго і апраўдаў; а каго апраўдаў, таго і ўславіў.

³¹Што ж скажам на гэта? Калі Бог за нас, хто супраць нас?³² Той, які Сына свайго не пашкадаваў, але аддаў Яго за ўсіх нас, як жа не дасць нам разам з Ім таксама ўсяго?³³ Хто будзе абвінавачваць выбраных Богам? Ці ж Бог, які апраўдвае?³⁴ Хто будзе асуджаць [іх]? Ці ж Хрыстус, які памёр, а нават больш за тое, уваскрос, знаходзіцца праваруч Бога і заступаецца за нас?

³⁵Хто адлучыць нас ад любові Хрыста? Няшчасце ці прыгнёт, ці пераслед, ці голад, ці галеча, ці небяспека, ці меч?³⁶ Як напісана:

*«За цябе забіваюць нас увесь дзень,
лічаць нас авечкамі, прызначанымі на зарэз».*

³⁷Але над усім гэтым мы атрымліваем поўную перамогу праз таго, хто палюбіў нас.³⁸ Бо я перакананы, што ні смерць, ні жыццё, ні анёлы, ні ўлады, ні цяперашняе, ні будучае, ні сілы,³⁹ ні вышыня, ні глыбіня, ні іншае якое стварэнне не зможа адлучыць нас ад любові Божай, якая ёсць у Хрысце Езусе, Пану нашым.

9 (1-33)

¹Я кажу праўду ў Хрысце, не ілгу, і пацвярджае сумленне маё ў Духу Святым,² што смутак мой вялікі і няспынна пакутуе сэрца маё.³ Бо я хацеў бы сам быць адлучаным ад Хрыста замест братаў маіх, родных мне паводле цела,⁴ ізраэльцянаў, якім належыць усынаўленне, і хвала, і заветы, і ўстанаўленне

законаў, і Божае служэнне, і абяцанні.⁵ Да іх належаць айцы, і з іх паводле цела – Хрыстус, Бог над усімі, благаслаўлены на векі. Амэн.

⁶[Гэта] не азначае, што слова Божае не збылося. Бо не ўсе тыя, што ад Ізраэля, – Ізраэль,⁷ і не ўсе, што паходзяць ад Абрагама, яго дзеці, але ад *Ісаака будзе тваё патомства*.⁸ Гэта значыць, што не цялесныя дзеці з’яўляюцца дзецьмі Божымі, але дзеці абяцання лічацца патомствам.⁹ А слова абяцання такое: *«У той жа час прыйду, і ў Сары будзе сын»*.¹⁰ І не толькі яна, але і Рэбэка зачала ад Ісаака, айца нашага.¹¹ Калі яны яшчэ не нарадзіліся і не зрабілі нічога добрага ці благога (каб пастанова Божая ў выбранні заставалася,¹² не з учынкаў, але ад таго, хто кліча), сказана было ёй: *«Старэйшы будзе ў няволі ў малодшага»*,¹³ як і напісана: *«Якуба я палюбіў, а Эзава ўзненавідзеў»*.

¹⁴Што ж скажам? Няўжо няпраўда ў Бога? Канешне, не!¹⁵ Бо Ён кажа Майсею: *«Памілюю таго, каго памілюю, і злітуюся над тым, над кім літуюся»*.

¹⁶Таму не ад таго, хто жадае, і не ад таго, хто бяжыць, але ад Бога, які мае міласэрнасць.¹⁷ Бо Пісанне кажа фараону: *«Дзеля таго Я і ўстанавіў цябе, каб паказаць у табе сілу Маю, і каб імя Маё было абвешчана па ўсёй зямлі»*.¹⁸ Таму літуецца над кім хоча, і, каго хоча, робіць жорсткім.

¹⁹Ты скажаш мне: *«За што ж яшчэ вінаваціць? Хто стане супраць волі Яго?»*²⁰ А ты хто, чалавеча, што спрачаешся з Богам? *Ці скажа зробленае таму, хто зрабіў: «Чаму ты мяне гэтак зрабіў?»*²¹ Ці не мае ўлады *ганчар над глінаю*, каб з таго ж месіва зрабіць адно начынне для пачэснага [ўжытку], а другое – для непачэснага?²² Калі Бог, хочучы паказаць гнеў і выявіць сваю магутнасць, з вялікай доўгацяярплівасцю бярог начынні гневу, што падаваліся на загубу,²³ каб даць пазнаць багацце сваёй славы над начыннямі міласэрнасці, якія Ён раней падрыхтаваў для славы,²⁴ таксама перад намі, якіх паклікаў не толькі з юдэяў, але і з язычнікаў?²⁵ Як і праз Осію кажа:

*«Не мой народ назаву Маім народам,
і нялюбую – умілаванай.²⁶ І станецца, што на месцы, дзе было сказана ім:
“Вы не мой народ”,
сынамі Бога Жывога названыя будуць»*.

²⁷А Ісаія ўсклікае да Ізраэля: *«Хоць бы лічба сыноў Ізраэля была як марскі пясок, [толькі] рэшта будзе збаўлена»*.²⁸ *«Бо канчаткова і хутка здзейсніць Пан слова [сваё] на зямлі»*.

²⁹І, як прарочыў Ісаія:
*«Калі б Пан Магуццяў не пакінуў нам патомства,
то мы былі б, як Садом,
і падобнымі сталіся б да Гаморы»*.

³⁰Што ж скажам? Што язычнікі, якія не шукалі справядлівасці, атрымалі справядлівасць дзякуючы веры.³¹ А Ізраэль, шукаючы Закону справядлівасці, не дасягнуў яго.³² Чаму? Бо [шукалі] не з веры, а з учынкаў. І спатыкнуліся аб камень спатыкнення,³³ як напісана:

*«Вось кладу на Сіёне камень спатыкнення і камень спакусы;
але кожны, хто верыць у Яго, не будзе асаромлены»*.

10 (1-21)

¹Браты, жаданне майго сэрца і малітва да Бога за іх дзеля збаўлення. ²Бо сведчу ім, што маюць руплівасць Божую, але не паводле пазнання. ³Не разумеючы Божай справядлівасці і шукаючы ўласнай справядлівасці, яны не падпарадкаваліся Божай справядлівасці. ⁴Вяршыняй жа Закону ёсць Хрыстус дзеля апраўдання кожнага, хто верыць.

⁵Майсей піша аб справядлівасці, якая з Закону, што *чалавек, выканаўшы яго, будзе праз яго жыць*. ⁶А справядлівасць з веры так кажа: *«Не кажы ў сэрцы тваім: хто ўзідзе на неба?»*, каб Хрыста прывесці, ⁷або: *«Хто сідзе ў адхлань?»*, каб Хрыста ўзняць з мёртвых. ⁸Але што кажа? *«Блізка да цябе слова, на вуснах тваіх і ў сэрцы тваім»*. Гэта значыць, слова веры, якое прапаведуем. ⁹Таму, калі ты вуснамі сваімі будзеш вызнаваць, што *Езус ёсць Панам*, і ў сэрцы сваім верыць, што Бог уваскрасіў Яго з мёртвых, будзеш збаўлены. ¹⁰Бо сэрцам вераць для апраўдання, а вуснамі вызнаюць для збаўлення. ¹¹Пісанне ж кажа: *«Кожны, хто верыць у Яго, не будзе асаромлены»*.

¹²І няма розніцы паміж юдэем і грэкам, бо той самы Пан ва ўсіх, шчодры для ўсіх, хто Яго кліча.

¹³І *кожны, хто пакліча імя Пана, будзе збаўлены*.

¹⁴Як жа будуць заклікаць таго, у каго не паверылі? Як будуць верыць у таго, каго не пачулі? Як будуць слухаць, калі няма каму абвяшчаць? ¹⁵І як будуць абвяшчаць, калі не будуць пасланыя? Як напісана: *«Якія прыгожыя ногі тых, хто абвяшчае дабро»*.

¹⁶Але не ўсе падпарадкаваліся Евангеллю. Бо Ісая кажа: *«Пане, хто паверыў пачутаму ад нас?»*

¹⁷Таму вера – ад пачутага, а пачутае – праз слова Хрыста.

¹⁸Але я кажу: хіба не пачулі яны? Наадварот.

*Па ўсёй зямлі разышоўся іхні голас,
і словы іхнія – да краёў свету.*

¹⁹Але кажу: ці ж Ізраэль не пазнаў? Ужо Майсей кажа: *«Я абуджу ў вас руплівасць праз ненарод,
разгневаю вас праз народ неразумны»*.

²⁰А Ісая адважыўся ды кажа: *«Мяне знайшлі тыя, што не шукалі, абявіўся я тым, што не пыталіся пра мяне»*.

²¹Ізраэлю кажа: *«Увесь дзень працягваў я рукі мае да народу непаслушняга і ўпартага»*.

11 (1-36)

¹Таму пытаюся: няўжо Бог адкінуў народ свой? Канешне, не! Бо і я ізраэльцянін, з патомства Абрагама, з роду Бэньяміна. ²*Не адкінуў Бог народ свой, які пазнаў раней. Ці ж не ведаеце, што пра Іллю кажа Пісанне? Як ён абвінавачваў перад Богам Ізраэль: «Пане, прарокаў Тваіх пазабівалі, ахвярнікі Твае зруйнавалі. Застаўся я адзін, а яны палююць на маё жыццё»*.

⁴Але што адказвае яму Бог?

«Я пакінуў сабе сем тысяч чалавек, што не схілілі калені перад Баалам».

⁵Вось так і цяпер, паводле выбару ласкі, захавалася рэшта. ⁶А калі праз ласку, то не праз учынкi, iнакш ласка не была б ужо ласкай.

⁷I што? Чаго Израэль шукаў, таго не дасягнуў. Выбраныя дасягнулі, астатнія заўпарціліся, ⁸як напісана:

«Даў ім Бог духа здранцвення:

вочы, якімі не бачаць,

i вушы, якімі не чуюць,

ажно па сённышні дзень».

⁹I Давід кажа:

«Няхай будзе ім стол iх пасткаю i сілом,

i спакусай, i адплатаю.

¹⁰*Няхай зацьмяцца вочы iх, каб не бачыць,*

i хрыбет iх няхай будзе сагнуты назаўсёды!»

¹¹Таму кажу: няўжо яны спатыкнуліся, каб упасці? Канешне, не! Але ад iх падзення прыйшло збаўленне язычнікам, каб абудзіць у iх руплівасць. ¹²Калі ж падзенне iхняе – гэта багацце для свету, а iхняе прыніжэнне – багацце для язычнікаў, то наколькі ж большая паўната iх!

¹³Я кажу вам, язычнікам: як Апостал язычнікаў я праслаўляю служэнне сваё, ¹⁴каб абудзіць руплівасць сярод сваіх суайчыннікаў i каб прывесці да збаўлення некаторых з iх. ¹⁵Бо калі адкідванне iх – гэта прымірэнне для свету, то што ж тады iх прыняцце, калі не паўстанне з мёртвых да жыцця? ¹⁶Калі рошчына святая, то i цеста; i калі карань святы, то i галлё. ¹⁷Калі ж некаторыя з галін адламаліся, а ты, будучы дзікай аліўкай, прышчапіўся замест iх i жывішся ад аліўкавага караня, ¹⁸то не выхваляйся перад галінамі. Калі выхваляешся, то [памятай, што] не ты трымаеш карань, але карань цябе.

¹⁹Можа скажаш: «Галіны адламаліся, каб я быў прышчэплены». ²⁰Добра. Яны адламаліся з прычыны бязвер'я, а ты трымаешся дзякуючы веры. Не ўзвышайся, але бойся. ²¹Калі Бог прыродных галін не пашкадаваў, то i цябе не пашкадуе.

²²Убач дабрыню i суровасць Божую: суровасць да адпаўшых, а дабрыню Божую да цябе, калі будзеш [трываць] у гэтай дабрыні. Iнакш i ты будзеш адрэзаны. ²³Яны ж, калі не застануцца ў бязвер'і, будуць прышчэпленыя, бо мае Бог моц iзноў прышчапіць iх! ²⁴Калі ты адрэзаны ад натуральнай [для цябе] дзікай аліўкі i насуперак прыродзе прышчэплены да добрай аліўкі, тым больш тыя, прыродныя, будуць прышчэпленыя да сваёй аліўкі. ²⁵Не хачу пакінуць вас, браты, у няведанні гэтай таямніцы, каб вы не лічылі сябе мудрымі, таму што ўпартасць ахапіла Израэль часткова, пакуль не ўвойдзе паўната язычнікаў. ²⁶I так увесь Израэль збавіцца, як напісана:

«Прыйдзе з Сіёна Вызваліцель

i адверне бязбожнасць ад Якуба.

²⁷*Гэта запавет Мой з імі,*

калі забяру грахі iхнія».

²⁸Паводле Евангелля – яны ворагі з вашай прычыны; ²⁹а паводле выбарання – умілаваныя з прычыны айцоў. Бо дары i пакліканне Божае нязменныя! ³⁰Як i

вы некалі былі непаслухмяныя Богу, а цяпер памілаваны праз непаслухмянасць іхнюю, ³¹ гэтак і яны цяпер непаслухмяныя, каб праз змілаванне над вамі і яны былі памілаваныя. ³² Бог замкнуў усіх у непаслухмянасць, каб усіх памілаваць!

³³ О, глыбіня багацця і мудрасці, і пазнання Бога! Якія неспасцігальныя прысуды Яго і нязведаныя шляхі Ягоныя!

³⁴ *Бо хто спазнаў розум Пана?*

Або хто быў дарадцам Ягоным?

³⁵ *Або хто даў Яму раней,
каб атрымаць адплату?*

³⁶ Бо з Яго і праз Яго, і для Яго ўсё. Яму хвала навекі. Амэн.

12 (1-21)

¹ Прашу вас, браты, праз літасць Божую: аддайце целы вашыя на ахвяру жывую, святую, прыемную Богу як разумнае служэнне вашае. ² І не дастасоўвайцеся да гэтага веку, але перамяняйцеся праз абнаўленне розуму, каб вы пазналі, якая воля Божая, што добрае, прыемнае і дасканалое.

³ Дзякуючы дадзенай мне ласцы, я кажу кожнаму, хто ёсць сярод вас, каб не думалі пра сябе лепш, чым трэба думаць, але ацэньвалі сябе цвяроза, паводле веры, уззеленай кожнаму Богам. ⁴ Бо як у адным целе маем шмат частак, і не ўсе члены выконваюць тыя самыя функцыі, ⁵ так і мы, многія, складаем адно цела ў Хрысце, а паасобку адзін для аднаго – члены. ⁶ А паводле дадзенай ласкі мы маем розныя дары. Калі дар прароцтва, павінен прарочыць згодна з вераю. ⁷ Калі служэнне – службыць; калі настаўніцтва – навучаць; ⁸ калі заахвочванне – заахвочваць; калі размеркаванне – раздаваць у прастаце; калі кіраванне – кіраваць старанна; калі міласэрнасць – то [павінен чыніць гэта] з радасцю.

⁹ Любоў няхай будзе некрывадушнай. Майце агіду да зла, гарніцеся да добра; ¹⁰ любіце адзін аднаго братняю любоўю, апырэджвайце адзін аднаго ў ветлівасці, ¹¹ у руплівасці будзьце нястомныя, духам палымнейце, службыце Пану. ¹² Цешцеся надзеяй, ва ўціску будзьце цярдлівыя, у малітве – трывалыя; ¹³ падтрымлівайце святых; дбайце пра гасціннасць. ¹⁴ Благаслаўляйце тых, хто пераследуе вас, благаслаўляйце, а не праклінайце! ¹⁵ Радуйцеся з тымі, хто радуецца, плачце з тымі, хто плача. ¹⁶ Будзьце аднамысныя паміж сабою; не мудруйце празмерна, але наследуйце пакорных. Не лічыце сябе мудрымі.

¹⁷ Нікому не адплачвайце злом за зло, але *дбайце аб добрым* перад усімі людзьмі. ¹⁸ Са свайго боку, калі магчыма, жывіце ў спакоі з усімі людзьмі. ¹⁹ Не помсціце за сябе, умілаваныя, але дайце месца [Божаю] гневу, бо напісана: *«Мне помста, Я аддам»*, – кажа Пан. ²⁰ Але, *калі вораг твой галодны, накармі Яго; калі прагне, напай яго, бо, так робячы, збярэш яму на галаву гарачае вуголле*. ²¹ Не будзь пераможаны злом, але перамагай зло добром.

13 (1-14)

¹Кожны чалавек няхай падпарадкоўваецца вышэйшым уладам. Бо няма ўлады, якая не была б ад Бога. Існуючая ўлада ўстаноўлена Богам. ²Таму той, хто супраціўляецца ўладзе, супраціўляецца Божай пастанове, а тыя, хто супраціўляецца, самі на сябе наклічуць прысуд. ³Бо кіраўнікі страшныя не для добрых спраў, але для дрэнных. Хочаш не баяцца ўлады? Рабі дабро, і атрымаеш пахвалу ад яе, ⁴бо яна на служэнні ў Бога дзеля твайго дабра. Калі ж робіш зло, бойся, бо не надарма носіць меч. Гэта слуга Бога, спасылае гнеў на таго, хто робіць зло. ⁵Таму трэба падпарадкоўвацца не толькі з увагі на гнеў, але і з прычыны сумлення. ⁶Дзеля гэтага вы і падаткі плаціце, бо тыя, хто няспынна выконваюць гэтыя абавязкі, на служэнні ў Бога. ⁷Аддавайце кожнаму тое, што яму належыць: каму падатак, падатак; каму мыта, мыта; каму боязь, боязь; каму пашану, пашану.

⁸Нікому нічога не будзьце павінныя, апроч узаемнай любові, бо той, хто любіць бліжняга, выканаў Закон. ⁹Таму што заповедзі: *не чужалож, не забівай, не крадзі, не пажадай* ды ўсе іншыя змяшчаюцца ў гэтай адной: *любі бліжняга твайго, як самога сябе*. ¹⁰Любоў не чыніць бліжняму зла; любоў ёсць выкананнем Закону.

¹¹Вы ведаеце, што настала ўжо пара, каб вы абудзіліся са сну, бо цяпер збаўленне бліжэй да нас, чым тады, калі мы паверылі. ¹²Ноч мінула і наблізіўся дзень. Таму адкінем учынкі цемры і апрацемся ў зброю святла. ¹³Як у дзень, будзем паводзіць сябе прыстойна, не ў гулянках ды п'янстве, не ў распусце ды разбэшчанасці, не ў сварках ды зайздрасці, ¹⁴але апраціцеся ў Пана Езуса Хрыста і не дагаджайце целу ў пажадлівасці.

14 (1-23)

¹Слабога ў веры прымайце не дзеля спрэчак аб поглядах. ²Бо хтосьці верыць, што [можна] есці ўсё, а слабы есць гародніну. ³Хто есць, няхай не дакарае таго, хто не есць. І хто не есць, няхай не асуджае таго, хто есць, бо Бог прыняў яго. ⁴Хто ты, што судзіш чужога слугу? Перад сваім гаспадаром стаіць ён або падае. І будзе стаяць, бо мае Бог моц паставіць яго.

⁵Хтосьці адрознівае дзень ад дня, а для кагосьці кожны дзень аднолькавы. Няхай кожны застанецца пры сваім меркаванні. ⁶Хто адрознівае дні, робіць гэта для Пана. І хто есць, для Пана есць, бо дзякуе Богу. І хто не есць, для Пана не есць ды дзякуе Богу. ⁷Ніхто з нас не жыве для сябе, і ніхто не памірае для сябе. ⁸Бо калі жывём, то жывём для Пана, калі ж паміраем – для Пана паміраем. Таму ці жывём, ці паміраем, мы належым Пану. ⁹Бо дзеля гэтага Хрыстус і памёр, і ажыў, каб панаваць і над памерлымі, і над жывымі.

¹⁰А ты чаму асуджаеш брата свайго? І чаму ты пагарджаеш братам сваім? Усе мы станем перад судовым пасадам Бога. ¹¹Бо напісана:

«Паколькі Я жыву, – кажа Пан, – перада Мною схіліцца кожнае калена, і кожны язык будзе вызнаваць Бога».

¹²Так кожны з нас адкажа за сябе перад Богам. ¹³Не будзем жа больш судзіць адзін аднаго, але глядзіце лепш, каб не даваць брату [прычыны для] спатыкнення ці спакусы.

¹⁴Я ведаю і перакананы ў Пану Езусе, што нішто само па сабе не з'яўляецца нячыстым, але становіцца нячыстым для таго, хто лічыць што-небудзь нячыстым. ¹⁵Калі ж праз страву сумуе брат твой, то ты ўжо живеш не паводле любові. Не губі тваёй страву таго, за каго памёр Хрыстус! ¹⁶Таму няхай не зневажаецца дабро вашае! ¹⁷Бо валадарства Божае не ежа і піццё, але справядлівасць, спакой і радасць у Духу Святым. ¹⁸Хто ў гэтым служыць Хрысту, той падабаецца Богу і ў пашане ў людзей. ¹⁹Таму будзем шукаць таго, што служыць спакою і ўзаемнаму збудаванню. ²⁰Дзеля ежы не знішчай справы Божай! Усё чыстае, але [становіцца] кепскім, калі чалавек, які есць, прычыняецца да [чыйгосьці] спатыкнення. ²¹Добра не есці мяса, не піць віна і не рабіць таго, што прычыняецца да спатыкнення брата твайго.

²²Веру, якую маеш, май для сябе перад Богам. Шчаслівы, хто не асуджае сябе ў тым, што прымае. ²³Хто ж, спажываючы, сумняваецца, асуджае сябе, бо [паступае] нязгодна з верай, а ўсё, што не паводле веры, – грэх.

15 (1-33)

¹Мы, моцныя, павінны насіць немачы слабых, а не дагаджаць самім сабе. ²Кожны з нас няхай дагаджае бліжняму дзеля добра і збудавання. ³Бо і Хрыстус не дагаджаў сабе, але, як напісана: *«Знявагі тых, што зневажае цябе, упалі на мяне»*. ⁴А што напісана было раней, напісана дзеля нашага павучання, каб мы праз цярплівасць і суцяшэнне з Пісання мелі надзею. ⁵А Бог цярплівасці і суцяшэння няхай учыніць вас аднадумцамі паміж сабою паводле Езуса Хрыста, ⁶каб вы аднадушна, аднымі вуснамі праслаўлялі Бога і Айца Пана нашага Езуса Хрыста.

⁷Таму прымайце адзін аднаго, як і Хрыстус прыняў вас дзеля хвалы Божай. ⁸Бо кажу, што Хрыстус стаўся слугою абразання дзеля праўды Божай, каб пацвердзіць абяцанні, дадзеныя айцам, ⁹каб язычнікі за міласэрнасць маглі праслаўляць Бога, як напісана:

«За гэта буду славіць Цябе сярод язычнікаў і спяваць імені Твайму».

¹⁰І яшчэ кажа: *«Узвесяліцеся, язычнікі, з народамі Яго»*.

¹¹І яшчэ:

«Хваліце Пана, усе язычнікі, і слаўце Яго, усе народы».

¹²Ісая таксама кажа:

«Будзе карань Есэя і той, хто ўстане, каб валадарыць над народамі; на Яго будуць спадзявацца язычнікі».

¹³Бог жа надзеі няхай напоўніць вас усялякай радасцю і спакоем у веры, каб вы праз моц Духа Святога абагаціліся надзеяй.

¹⁴Я сам упэўнены ў вас, браты мае, што і вы поўныя дабрыві, напоўненыя ўсялякім пазнаннем, і можаце настаўляць адзін аднаго. ¹⁵Я ж напісаў вам крыху смялей, нібы нагадваючы вам пра дадзеную мне ад Бога ласку, ¹⁶дзякуючы якой я магу быць слугою Езуса Хрыста для язычнікаў і выконваць святарскае служэнне для Богага Евангелля, каб гэтае прынашэнне язычнікаў, асвятанае Духам Святым, было годна прынятае. ¹⁷Таму я магу ганарыцца ў Езусе Хрысце перад Богам. ¹⁸Бо не адважуся сказаць нешта, чаго Хрыстус праз мяне не ўчыніў дзеля паслухмянасці язычнікаў, словам і ўчынкам, ¹⁹сілаю знакаў і цудаў, сілаю Духа Богага. Так што Евангелле Хрыста пашырана мною ад Ерузалема і навокал аж да Ілірыі. ²⁰Таму я стараўся абвясчаць Евангелле там, дзе яшчэ не было вядома імя Хрыста, каб не будаваць на чужым падмурку, ²¹але як напісана:

*«Каму не абвясчалася пра Яго, убачаць;
і тыя, хто не чуў, зразумеюць».*

²²Таму многае мне перашкаджала прыйсці да вас. ²³Цяпер жа нішто ўжо не затрымлівае мяне ў гэтых ваколіцах. Я, даўно жадаючы прыйсці да вас, ²⁴як толькі накіруюся ў Гішпанію, спадзяюся, праходзячы, пабачыцца з вамі, і вы праведзяце мяне туды, як толькі крыху нарадуюся вамі.

²⁵Цяпер жа я збіраюся ў Ерузалем служыць святым, ²⁶бо Македонія і Ахая пастанавілі выказаць лучнасць са святымі ў Ерузалеме, якія церпяць нястачу. ²⁷Так пастанавілі, бо вінаватыя ім. Калі ж язычнікі сталі саўдзельнікамі ў іх духоўных [дабротах], то павінны паслужыць ім таксама і ў матэрыяльных. ²⁸Выканаўшы гэтае і даставіўшы ім пад пячаццю гэты плод, пайду праз вас у Гішпанію. ²⁹Ведаю, што, калі прыйду да вас, то прыйду ў поўні благаслаўлення Хрыстовага. ³⁰Малю вас, браты, праз Пана нашага Езуса Хрыста і праз любоў Духа, дапамагаць мне малітвамі за мяне да Бога, ³¹каб уратавацца мне ад няверных у Юдэі, і каб служэнне маё ў Ерузалеме было добра прынята святымі, ³²каб мне паводле Божай волі ў радасці прыйсці да вас і адпачыць з вамі. ³³А Бог спакою [няхай будзе] з усімі вамі. Амэн.

16 (1-27)

¹Даручаю вам Фебу, сястру нашу, якая служыць Касцёлу ў Кенхрах. ²Прыміце яе ў Пану, як належыць святым, і забяспечце яе тым, чаго яна магла б патрабаваць ад вас, бо і яна была апякункай многіх ды і мяне самога.

³Прывітайце Прысцылу і Аквілу, супрацоўнікаў маіх у Хрысце Езусе, ⁴якія рызыкавалі сабой дзеля мяне, якім не толькі я дзякую, але і ўсе Касцёлы язычнікаў. ⁵[Прывітайце] таксама Касцёл, які збіраецца ў іх доме.

Прывітайце ўмілаванага майго Эпэнэта, які першым адкрыў Азію для Хрыста. ⁶Прывітайце Марыю, якая шмат працавала для вас. ⁷Прывітайце Андроніка і Юнія, родных маіх і сувязняў маіх, якія вылучаюцца між Апосталаў і былі ў Хрысце раней за мяне. ⁸Прывітайце Ампліята, ўмілаванага майго ў Пану. ⁹Прывітайце Урбана, супрацоўніка нашага ў Хрысце, і Стахія, ўмілаванага майго. ¹⁰Прывітайце Апэласа, выпрабаванага ў Хрысце. Прывітайце тых, хто з [дому] Арыстобуля. ¹¹Прывітайце Ірадыёна, сваяка

майго. Прывітайце тых, хто з [дому] Нарцыза, якія належаць Пану.
¹²Прывітайце Трыфэну і Трыфосу, што працуюць у Пану. Прывітайце ўмілаваную Персиду, якая шмат папрацавала ў Пану.
¹³Прывітайце Руфа, выбранага ў Пану, ды маці яго і маю.
¹⁴Прывітайце Асінкрыта, Флегонта, Гермеса, Патроба, Гермаса ды іншых з імі братоў.
¹⁵Прывітайце Філялёга і Юлію, Нэрэя і сястру ягоную, і Алімпана, і ўсіх з імі святых.
¹⁶Прывітайце адзін аднаго святым пацалункам. Вітаюць вас усе Касцёлы Хрыста.

¹⁷Прашу вас, браты, сцеражыцеся тых, што сеюць падзелы і спакусы насуперак вучэнню, якому вы навучаныя. Ухіляйцеся ад іх.
¹⁸Бо такія служаць не Пану нашаму Хрысту, а свайму чэраву, і мілай гаворкай ды красамоўствам зводзяць сэрцы прастадушных.

¹⁹Вашая паслухмянасць вядома ўсім, таму радуюся за вас. Хачу, каб вы былі мудрыя ў добрым і незаплямленыя злом.
²⁰А Бог спакою неўзабаве скрышыць сатану пад нагамі вашымі.

Ласка Пана нашага Езуса Хрыста [няхай будзе] з вамі.

²¹Вітае вас Цімафей, супрацоўнік мой, ды Луцый, Язон і Сасіпатар, сваякі мае.
²²Вітаю вас у Пану і я, Тэрцый, які напісаў гэтае пасланне.
²³Вітае вас Гай, які прымае мяне, і ўвесь Касцёл. Вітае вас Эраст, гарадскі скарбнік, і брат Кварт.
⁽²⁴⁾

²⁵Таму, хто можа ўмацаваць вас паводле дабравесця майго і прапаведавання Езуса Хрыста, паводле аб'яўлення таямніцы, якую замоўчвалі вякамі,
²⁶але якая выявілася цяпер праз прароцкія пісанні паводле наказу адвечнага Бога, якая абвешчана ўсім народам дзеля паслухмянасці веры,
²⁷адзінаму мудраму Богу, праз Езуса Хрыста, хвала навекі. Амэн.